

Miljøstyrelsen

Journalnummer: MST-2023-1970

Den 31. oktober 2024

Høringssvar til vejledning om modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg

Dansk Erhverv og Genvindingsindustrien takker for fremsendelse af udkastet til vejledningen og for muligheden for at afgive høringssvar.

Begge organisationer støtter op om øget modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæggene, som skal medvirke til at affald, der kan genanvendes ikke forbrændes. Det er et skridt på vejen mod en mere cirkulær økonomi. I forhold til hvad der er praktisk muligt, er vi glade for, at der i de fleste tilfælde vil være tale om administrative afvisninger, hvor affaldet bliver brændt, da det ikke er muligt at tage det retur.

Den foreslået regulering sikrer på mange områder en indsats, der er til gavn for miljøet, men på flere områder mener organisationerne, at der er behov for tilpasning, hvilket fremhæves i punkterne herunder.

Afvisning af affaldslæs der indeholder ”et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse”

Affaldslæs ”der indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse, skal afvises”. Definitionen af ”ikke uvæsentlige mængder” er ikke nærmere beskrevet hvilket giver et unødigt stort fortolkningsgrundlag. Der bør angives en procentsats, for hvor meget affald egnet til materialenyttiggørelse affaldslæsset skal indeholde, før det afvises. Procentsatsen skal angives, så det svarer til det antal afvisninger, man forventer at kunne føre tilsyn med, hvorved det er de læs, der indeholder mest affald til materialenyttiggørelse, der afvises. Er der tvivl om det overstiger grænsen, så skal affaldslæsset ikke afvises.

Den fastsatte grænseværdi skal ligeledes sikre, at færre læs bliver afvist, hvor der efterfølgende er tvivlsspørgsmål i forhold til, om der er en betydelig mængde affald egnet til materialenyttiggørelse. Viser det sig, at der kun er et mindre antal affaldslæs der bliver afvist, kan grænseværdien reduceres, hvor det forsat sikres, at der er ressourcer til at følge op på tilsyn, når læs bliver afvist.

Med vejledningen indføres der også mulighed for at afvise affaldslæs hvor det vurderes, at der ”potentielt” kan være ikke uvæsentlige mængder affald til materialenyttiggørelse. Et læs kan altså blive afvist uden nærmere undersøgelser eller dokumentation, hvis det potentielt har ikke uvæsentlige mængder genanvendeligt affald. Der er forståelse for, at det ikke nødvendigvis er muligt at undersøge hele læsset, men hvor der er usikkerhed, bør læsset som minimum alene afvises administrativt, og så skal Miljøstyrelsen lave den egentlige klassificering på baggrund af billede dokumentation. Det er Miljøstyrelsen, der bliver myndighed i forhold til klassificering.

Overstående er gældende for affald, der i første led sorteres som forbrændingseget affald, f.eks. på et kontor. Der skal gælde anden regulering, når det forbrændingseget affald er restfraktionen efter sortering af genanvendeligt affald – se næste afsnit.

Særskilt regulering for restfraktion fra sorteringsanlæg

I henhold til den foreslået regulering skal forbrændingsanlæg afvise læs, der indeholder et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse. Afvisningen skal ske på baggrund af en visuel vurdering efterfulgt af en egentlig klassificering af Miljøstyrelsen.

I mange tilfælde kan overstående proces give et retvisende billede af sammensætningen af et læs, men ikke i alle. I Dansk Erhverv og Genvindingsindustrien ser vi en særlig udfordring, når affaldet kommer fra affaldssorteringsanlæg. Her sorteres affaldet til henholdsvis genanvendelse og en rest fraktion til forbrænding. Ved en visuel vurdering og efterfølgende klassificering ud fra billeder, kan den andel der går til forbrænding nemt blive anset som egnet til genanvendelse. Det kan f.eks. være et læs kun med beskidt pap eller sorteret plastik, som ikke kan genanvendes.

I Dansk Erhverv og Genvindingsindustrien ser vi det som særligt problematisk, hvis restfraktionen efter sortering skal undergå samme modtagekontrol, som forbrændingseget affald der kommer direkte fra affaldskilden. Når det har undergået sortering på et anlæg, har man lige præcist taget stilling til, hvad der kan genanvendes, og hvad der ikke kan. For plastik har Miljøstyrelsen tidligere vurderet, at op mod 54 procent af det indsamlet husholdningsplast ikke kan genanvendes. Derfor kan der forventes store mængder plast til forbrændingsanlægene fra sortering af plastaffald, men problemstillingen vil også være relevant for andre affaldstyper.

Hvis vi skal sikre forsat sortering af affald i Danmark, og hvis vi ikke ønsker at eksportere affald til forbrænding, så er der behov for at finde en løsning, som sikrer, at affaldsbehandlere ikke skal være bekymret for at sende restfraktion efter sortering til forbrænding i Danmark. Der er behov for, at der tages højde for denne forskel ved aflevering af affald til affaldsforbrændingsanlæg. Det kan passende skrives ind i vejledningen, at affald der har undergået en sortering ved godkendte affaldsbehandlere ikke bør falde under samme modtagekontrol ved forbrændingsanlæggene.

Der skal selvfølgelig forsat være mulighed for kontrol og gennemførelse af tilsyn ved behandlingsanlæggene. Affaldssorteringsanlæg modtager affald til videre sortering. Et tilsyn ved dem vil dermed være betydeligt anderledes end et tilsyn ved den affaldsproducerende virksomhed. Ved sorteringsanlægget kan der ikke føres tilsyn med om affaldet kommer i den "rigtige spand" (altså papir i papir, metal i metal osv.). Det skal altså være en helt anden type tilsyn, hvilket bør fremgå af vejledningen.

Administrative afvisninger skal også gælde, hvor der kan være tvivl

Det fremgår af vejledningen at administrative afvisninger alene skal finde sted, når fysisk afvisning ikke er muligt. Det skal udvides til også at omfatte tilfælde, hvor der er tvivl, om andelen af ikke uvæsentlige mængder affald til materialenyttiggørelse er høje nok til en afvisning. De administrative afvisninger kan selvfølgelig følges op med tilsyn fra enten kommunen eller Miljøstyrelsen.

Begrundelsen for at der alene skal ske administrative afvisninger i tvivl spørgsmål er dels at vurderingen kan være forkert, og dels fordi potentielt genanvendeligt affald kan være blevet

forurenet, enten før det er smidt ud eller i forbindelse med indsamlingen, hvorved det kan syne genanvendeligt, men det er det ikke. Afvises det fysisk vil det ikke føre til genanvendelse.

Modtagekontrol for indsamlingsvirksomheder skal tilpasses

Den foreslået regulering ligger op til, at affaldsforbrændingsanlæg skal afvise affaldslæs, hvilket efter endelig klassificering ved Miljøstyrelsen, kan føre til tilsyn. Når det er en indsamlingsvirksomhed, der afleverer affaldet til forbrændingsanlægget, skal tilsynet ske ved indsamlingsvirksomheden. Selvom indsamlingsvirksomheden overtager ansvaret for affaldet, så er der flere grunde til, at det ikke er hensigtsmæssigt, at tilsynet gennemføres ved dem.

Indsamlingsvirksomhederne indsamler affald og gennemføre som oftest ikke yderligere sortering af forbrændingseget affald, før det køres til forbrænding. Derfor vil det være begrænset, hvad der kan føres tilsyn med i forhold til affaldstilsynet. Der kan føres tilsyn med, om indsamlingsvirksomheden sorterer det affald der fremkommer på deres egen adresse korrekt, men det vil kun være en meget lille andel, af det affald de kører til forbrænding. Tilsynet vil derfor have begrænset effekt.

Derudover har indsamlingsvirksomheden ingen myndighed overfor de affaldsproducerende virksomheder. Det er Miljøstyrelsen og kommunerne, der er ansvarlige i forhold til affaldstilsyn ved de affaldsproducerende virksomheder. Indsamlingsvirksomheden kan afvise at modtage affaldet og vejlede deres kunder, men de kan ikke føre tilsyn og pålægge de affaldsproducerende virksomheder at ændre praksis.

Samlet medvirker det til, at modtagekontrol for indsamlingsvirksomheder skal tilpasses for at sikre optimal effekt. Dansk Erhverv og Genvindingsindustrien foreslår, at der skal gennemføres modtagekontrol med affaldslæs fra indsamlingsvirksomheder, men i stedet for at føre tilsyn ved indsamlerne, skal indsamlerne bidrage med viden om, hvilke virksomheder affaldet kommer fra, hvorefter der kan føres tilsyn ved de pågældende virksomheder. Da indsamlerne ofte indsamler fra flere affaldsproducerende virksomheder i samme læs, kan de ikke sige præcist, fra hvilken virksomhed affaldet stammer fra, men de skal hjælpe med at identificere det bedst muligt.

Modtagekontrol skal også omfatte husholdningsaffald

På lige fod med erhvervsaffald kan der også være for meget affald til materialenyttiggørelse i husholdningsaffaldet, derfor skal det selvfølgelig også omfattes. Ligesom med ruteindsamling ved virksomheder så kan afvisning for husholdningsaffald give vished om, hvor der er udfordringer.

På vegne af Dansk Erhverv og Genvindingsindustrien

Marianne Ladekarl Thygesen
malt@danskerhverv.dk